

Verlag informatievergadering 24/08/21 – windenergieproject Gingelom E40/HSL

1) Verwelkoming en inleiding

An Schaubroeck van de firma Limburg win(d)t verwelkomt de deelnemers aan de webinar en schetst kort de reden en het doel van de webinar. Dit tweede webinar wordt georganiseerd omdat er naar aanleiding van de bemerkingen van de adviesverlenende instanties een aantal beperkte wijzigingen aan het dossier werden aangebracht.

De sprekers van de avond zijn:

- An Schaubroeck – Limburg win(d)t (moderator)
- Marie-Laure Bouckaert – Limburg win(d)t
- Loes Vandenbussche – Limburg win(d)t
- Gert Pauwels – studiebureau Antea

De provinciale omgevingsvergunningsambtenaren Anne Ghesquière (RO) en Ann Willekens (Milieu) zijn ook aanwezig om eventuele vragen met betrekking tot de procedure te beantwoorden.

Ook Chris Busschots van het studiebureau Acoustical Engineering is aanwezig om eventuele vragen met betrekking tot geluid te beantwoorden.

2) Algemene voorstelling Limburg win(d)t en Aspiravi groep - Marie-Laure Bouckaert

- Aandeelhouders
- Doelstellingen LW
- Realisaties
- Klimaatdoelstellingen Limburg
- Klimaatdoelstellingen Gingelom
- Voorstelling windenergie

3) Projectvoorstelling – Loes Vandenbussche

Wetgeving en procedure

- Indienen aanvraag met project-MER: 15/04/2021
- Eerste openbaar onderzoek te Gingelom: 21/05/2021 t.e.m. 19/06/2021
- Infovergadering: 26/05/2021
- Indiening wijzigingsverzoek: 28/07/2021
- Nieuw openbaar onderzoek: 17/08/2021 tot en met 15/09/2021
- Nieuwe informatievergadering: 24/08/2021
- Beslissing: november 2021

Projectlocatie

- Keuze projectlocatie: start met zoekzone E40 en Hogesnelheidslijn en bestaande WT's
- Uitwerking concreet project en vooroverleg diverse instanties
- Opstelling MER door deskundige Antea
- Vergunningsaanvraag ingediend
- Uitleg: wat is een MER?
- Wijzigingsverzoek: tegemoetkomen aan bepaalde afgeleverde adviezen (cfr art 30 Omgevingsvergunningsdecreet)
 - o Advies Agentschap Natuur en Bos

- Advies Departement Landbouw en Visserij
- Provinciale Dienst Water – onbevaarbare waterlopen en machtigingen
- opmerking Team Mer
- Kaart projectzone met E40 en Hogesnelheidslijn, bestaande WT's en WT's in procedure (MER en OMV)
- Hoe tot deze concrete inplanting gekomen?
 - ruime afstand tot woningen, geen woningen in projectzone
 - afstand tot bestaande windturbines, energetisch optimaal
 - aandachtspunt natuur, specifiek akkervogels
 - erfgoed: Avernasse Tom
 - ULM Terrein Avernas Wallonië, geen interferentie
- 4^e WT: wel in project-MER onderzocht, niet opgenomen in aanvraag:
 - onzekerheid eerste lijn WT's langs E40 ter hoogte van WT4
 - feedback ANB ivm akkervogels: meest kritisch geplaatst t.a.v. aanwezigheid akkervogels
 - aandachtspunt gemeente Gingelom: dorpskern Kortijs

4) Uitleg project-MER - Gert Pauwels

Inleiding

- Beoordeling natuureffecten met worst case scenario
- Onderzoek cumulatieve effecten t.o.v. bestaande, vergunde en aangevraagde WT's op het moment van aanmaak MER
- Initiatief andere ontwikkelaar wordt kwalitatief beschreven in het MER
- Uitleg kaart MER
 - inplanting in agrarisch gebied
 - onderzoek verschillende milieudisciplines: water, bodem, biodiversiteit, geluid, trillingen...
 - belang en diepgang van de onderzochte te verwachten effecten volgens vereisten scopingadvies

Bodem

- weinig kwetsbare bodem in de omgeving
- beperkte inname
- beperkt negatief effect
- geen risico inzake bodemverontreiniging

Water

- geen bemaling nodig, grondwater voldoende diep
- geen verhoging overstromingsrisico
- beperkte inbuizing gewone baangracht (wijziging ikv wijzigingsverzoek)
- preventief erosie maatregelen om tegemoet te komen aan aanbeveling Provinciale Dienst Water – onbevaarbare waterlopen en machtigingen (wijziging ikv wijzigingsverzoek)

Biodiversiteit

- Focus op 3 aspecten:
 - rechtstreekse inname van het terrein, invloed op het verlies aan vegetatie
 - impact op vogels
 - impact op vleermuizen

- Op deze projectlocatie: inplanting op ruime afstand van de beschermde gebieden, Natura 2000, Ven gebieden en natuureservaten, dus geen significante invloed. Inplanting op akkergebieden die als biologisch minder waardevol worden aanzien wegens hun vegetatie. Enkel bosje nabij WT1, bosje van de Zevenbronnen.
- Avifauna
 - o akkervogelgebied en zone voor soortenbescherming Grauwe Kiekendief (bedreigd)
 - o focus op akkervogels: geen watervogels, migratievogels, geen broedgebied
 - o specifieke broedvogelinventarisatie ter plaatse uitgevoerd met monitoring
 - o grauwe gors: beschermde soort
 - o vogelpopulatie t.h.v. WT4 heel belangrijk, beperkt ter hoogte van WT1-3: dus negatieve beoordeling voor WT4 in MER: er zijn maatregelen opgenomen in het MER: WT4 niet realiseren en omgeving projectgebied opwaarderen d.m.v. speciale vegetatie en beheerstechnieken
- Vleermuizen
 - o monitoring gebeurt op verschillende tijdstippen naar vleermuisactiviteit m.b.v. batdetectoren voor inventarisatie
 - o laag risico zone WT2-3-4: geen impact
 - o hoger risico zone WT1 door aanwezigheid bosje: aanvaringsrisico negatief
 - o maatregel: inbouw automatische module voor stilstandmodus voor beperking aanvaringsrisico

Geluid

- 2 types geluid: de onderdelen zelf van de WT en het draaien van de wieken afhankelijk van rotordiameter, windsnelheid, vormgeving rotorbladen
- Hogere windsnelheid: meer geluid van de rotorbladen maar ook van het omgevingsgeluid
- Het geluid van de windturbine gaat veelal op in het omgevingsgeluid.
- Uitleg decibelschaal
- Geluidsnormering WT in Vlarem ter hoogte van bepaalde receptoren (woningen)
- Norm geldt per woning en is afhankelijk van bestemmingsgebied waarin de woning gelegen is
- Metingen van de bestaande toestand bij 3 meetpunten ter hoogte van woningen aan de rand van de omliggende woonkernen: het huidig niveau overstijgt reeds de milieukwaliteitsnorm op elk moment van de dag.
- Op basis van de huidige situatie wordt een worst case theoretische berekening gemaakt volgens de Vlarem methodiek d.w.z. windturbine op vol vermogen, hoge windsnelheden, ... met simulatieprogramma bij aantal representatieve woningen.
- De 4 WT voldoen op elk moment aan de Vlarem normen. Cumulatief scenario: zeer beperkte reductie nodig op WT4.
- Geen relevante verhoging van het omgevingsgeluid door de 4 WT. Omgevingsgeluid op vandaag al bepaald door o.m. aanwezigheid van E40.
- Uitleg geluidskaarten

Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie

- Agrarisch gebruik met landbouwpercelen en kleine bossen, kleinere woonzones ten noorden van projectgebied, ten zuiden beschermd dorpsgezicht Avernassetom
- E40, Hogesnelheidslijn en lijn WT's aanwezig
- Uitleg visualisaties: wat zal het zicht zijn op het project vanuit verschillende visiepunten?
- Voldoende afstand van beschermde elementen
- Conclusie MER: windturbines inpasbaar in het landschap

Mens

- Landbouwgebied, woningen op meer dan 500 m van het project, woonkernen Montenaken, Walshoutem en Kortijs.
- Landbouwfunctie blijft behouden
- Project voldoet aan geluidsnormering
- Studies veiligheid en luchtvaart: geen impact, blijft buiten ULM zone
- Voordelen hernieuwbare energie
- Slagschaduw: voldoet aan normering
- Uitleg slagschaduw (max 8u/jaar, max 30 min/dag en dit per woning)

5) Toelichting vergunningsaanvraag – Loes Vandenbussche

Ruimtelijke analyse

- 3 windturbines als ruimtelijke uitbreiding op de bestaande en vergunde windturbines
- Bundelingselementen E40 en Hogesnelheidslijn
- Kaart geluidscontouren 3 windturbines: geen bewoning, er wordt op alle momenten van de dag, avond, nacht voldaan aan de Vlareem normen voor woningen binnen en buiten woongebied.
- Kaart slagschaduwcontour 8u/jaar: zeer beperkt aantal woningen in deze zone waar mogelijks overschrijding optreedt: stilstandmodules op windturbines
- Overzicht studies bijgevoegd bij de omgevingsvergunningsaanvraag. Ook archeologienota werd uitgevoerd.
- Conclusie: Op elk moment kan voldaan worden aan alle normen.

Energetische optimalisatie

- Er is een milieutechnisch optimale case: er moeten bijna geen reducties doorgevoerd worden, in combinatie met een geschikt type WT voor deze locatie (tiphoogte 200 m en rotordiameter 138 m).
- 3 windturbines betekenen groene stroom voor 10.300 gezinnen, geïnstalleerd vermogen 12,6 MW, vermeden CO2 uitstoot 16.500 ton per jaar.

Herhaling procedure

- Zie eerder

Er wordt kort aangehaald dat de mogelijkheid om vragen in te sturen na het luikje over de coöperatieve vennootschappen zal afgesloten worden.

6) Toelichting bewonersparticipatie / coöperatieve vennootschappen - Marie-Laure Bouckaert

- Omwonenden kunnen mee investeren in projecten en genieten mee van de opbrengsten van windenergie. Dit zorgt voor meer lokale groene energie, een duurzamere leefomgeving en draagvlak voor windenergie gecreëerd wordt en dat er een jaarlijks dividend kan uitgekeerd worden voor de coöperanten.
- De Aspiravi-groep heeft momenteel 3 coöperatieve vennootschappen:
 - o Aspiravi Samen cv
 - o Limburg wind cv
 - o Wind voor "A"
- Op vandaag meer dan 12.000 burgercoöperanten met een totaal kapitaal van 32,7 miljoen euro.
- Een aandeel kost 125 €
- Tot slot worden de maatregelen om risico's te beperken besproken.

7) Toelichting Aspiravi Energy - Marie-Laure Bouckaert

- Werking van de energieleverancier 'Aspiravi Energy' wordt kort toegelicht.

8) Vragenronde

An Schaubroeck licht toe hoe de vragenronde plaats zal vinden. Elke vraag wordt luidop voorgelezen. De naam van de vraagsteller wordt daarbij niet vernoemd. De vragen worden vervolgens ook mondeling beantwoord zodat iedereen de antwoorden op de verschillende vragen kan horen.

Vraag 1

Waarom zijn deze windturbines groter dan de huidige die reeds langs de snelweg staan?

Antwoord 1

De tiphoogte die we voorzien is 200m. Dit zijn inderdaad windturbines die hoger zijn dan de reeds bestaande windturbines die langs de snelweg daar staan. Het type die we op vandaag voorzien, is het meest gangbare type windturbine. De reden dat we hier grotere windturbines voorzien is het optimalisatieprincipe, wat we daarnet ook toegelicht hebben. Bij ontwikkeling van zones voor windenergieprojecten gaan we kijken naar de best beschikbare technologie om zo veel mogelijk stroom te gaan produceren op een bepaalde locatie. De evolutie van de windturbine-technologie gaat het zeer snel. Windturbines worden steeds performanter, worden groter met langere wieken. Dit wil ook zeggen dat je met minder windturbines veel meer groene stroom kan produceren.

Deze 3 windturbines kunnen stroom produceren samen voor meer dan 10.000 gezinnen, wat eigenlijk een stuk meer is dan wat de windturbines die er op vandaag al staan langs de E40, kunnen genereren. De wetgeving voorziet ook dat er in uitbreiding van bestaande windparken grotere types gebouwd kunnen worden.

Vraag 2

Mbt opstellen van het MER: men vraagt of er inwoners betrokken geweest zijn bij het opstellen van het MER?

Antwoord 2

Een MER procedure bestaat uit verschillende stappen, zoals daarnet ook toegelicht werd. Het begint met een mer-aanmelding en in een mer-aanmelding wordt de methodiek beschreven. Daarin wordt beschreven welke zaken onderzocht zullen worden in het project-MER en hoe. Bijkomend worden de disciplines en de deskundigen die deze zullen onderzoeken, besproken en wordt er een voorstel gedaan rond de methodiek. Die methodiek wordt dan beoordeeld door de verschillende adviesinstanties en het Team Mer.

Die adviezen worden gebundeld in het scopingadvies.

Op basis van de opmerkingen in de aanmelding wordt het effectieve project-MER opgesteld door de deskundigen (onafhankelijk studie bureau Antea) en wordt het project-MER daarna gelijktijdig ingediend met de omgevingsvergunningsaanvraag.

Op dat moment kunnen de omwonenden het project-MER doornemen en kunnen ze hun opmerkingen indienen tijdens het openbaar onderzoek, wat hiervoor voorzien is. De fase van inspraak van omwonenden loopt dus tijdens het openbaar onderzoek.

Vraag 3

Hoe wordt de slagschaduwbeperking nu precies gegarandeerd voor elk huis?

Antwoord 3

Wat betreft het slagschaduwdetectiesysteem en de stilstandmodule, de windturbines zijn uitgerust met een lichtsensor om te meten of er effectief slagschaduw kan optreden op dat bepaalde moment. De ligging van alle woningen in de omgeving wordt geprogrammeerd in de software die de windturbine aanstuurt. Deze software kent voor elk moment van de dag de stand van de zon, de stand van de wieken, de ligging van de woningen, enz. en weet op basis van de lichtsensor of het bewolkt is of niet. Uiteraard is het al dan niet optreden van slagschaduw in de eerste plaats afhankelijk van de weersomstandigheden (bewolking, windsnelheid, windrichting, lichtintensiteit).

Op basis van al die informatie weet de windturbine dus of er zich al dan niet slagschaduw voordoet in een welbepaalde woning. Dit wordt geregistreerd in een logboek ten behoeve van de milieu-inspectie. Van zodra de wettelijke norm bereikt is voor een bepaalde woning (8u per jaar of 30 min per dag), valt de windturbine stil net voor de schaduw van de wieken deze woning bereikt. De windturbine begint even later terug te draaien van zodra de zon verder aan de hemel staat waardoor de slagschaduw voorbij de woning is. **Vraag 4**

Kunnen jullie samenvatten wat de wijzigingen zijn tov de vorige aanvraag? En concreet op het vlak van de bezwaren die ingediend zijn door de bewoners in het vorige openbare onderzoek?

Antwoord 4

Ter verduidelijking, het gaat hier niet om een nieuwe aanvraag, het gaat nog steeds om hetzelfde dossier.

De wijzigingen die in dit dossier zijn aangebracht zijn de volgende;

- Versmalling van de toegangswegen op vraag van Dienst Landbouw en Visserij (van 4 naar 3m breedte)
- Ligging toegangsweg en cabine van windturbine 2 werd aangepast waardoor de inbuizing van een catalogeerde gracht wegvalt
- Preventief worden erosiebeperkende maatregelen voorzien
- Aanpassing voorgestelde maatregelen voor avifauna en vleermuizen
- Kwalitatief bespreken van het initiatief van de andere ontwikkelaar in het MER

I.v.m. de bezwaren: de bezwaren worden behandeld door de gemeente. Het is de taak van de gemeente om de bezwaren te gaan bundelen en daarover dan uitspraak te doen in hun advies.

De bezwaren gaven geen aanleiding tot wijzigingen in het dossier.

In het nieuwe openbaar onderzoek zal de gemeente de eventuele bezwaren opnieuw bundelen en behandelen in hun advies.

Vraag 5

Waarom werden niet alle vragen van de vorige webinar beantwoord?

Antwoord 5

Die vraag verbaast ons een beetje. We hebben tijdens het vorige webinar heel wat vragen beantwoord. Die kan je ook herbeluisteren op onze website. Daar staat het volledige (vorige) webinar op de projectpagina.

De vragen die daarna nog zijn binnengekomen, werden schriftelijk beantwoord. Dat document kan eveneens op de projectpagina teruggevonden worden.

Vraag 6

Als er bezwaren zijn door burgers, wordt er dan ook rekening gehouden met de vele burgers die deze projecten steunen en aanmoedigen? Of luistert men enkel naar de mensen die tegen zijn en niet naar de stilzwijgende maatschappelijk geëngageerde burgers?

Antwoord 6

Het is uiteraard zo dat de overgrote meerderheid van mensen positief staan ten aanzien van hernieuwbare energie, en meer specifiek windenergie. Je kan uiteraard ook altijd een positief bezwaarschrift of een positieve opmerking indienen in het kader van het openbaar onderzoek. Er wordt zeker ook door de vergunningverlenende overheid rekening gehouden met het feit dat het grootste deel van de mensen de energietransitie toejuicht.

De energietransitie moet er nu komen. Er zijn ambitieuze doelstellingen opgelegd door de overheid. Dus windenergie maakt nu al deel uit van het landschap en zal in de toekomst ook nog meer deel uitmaken van de energiemix en van ons landschap.

Einde

An Schaubroeck dankt de sprekers voor hun bijdrage en hun medewerking aan deze webinar en dankt de deelnemers voor hun aanwezigheid en de tijd die zij hebben vrij gemaakt om de webinar te volgen.